

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын Соёлын төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2026/60/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Дархан-Уул аймаг
2026 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр:
Утас: 70378845
Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: С.Батцэцэг
Утас: 70373089
Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn

Аудитор: Ч.Мөнхбаяр
Утас: 89275858
Цахим хаяг: tsesb.audit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Бурхантын гудамж-1,14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2021.02.25 № 103

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын Соёлын төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант хугацаанд иргэдийн хандивласан 406.0 мянган төгрөгийн ном, өөрийн хөрөнгөөр худалдан авсан 2,334.6 мянган төгрөгийн тавилга болон бусад эд хогшлыг холбогдох дансанд бүртгэж, тайлагнасан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудал

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

4520050127

Дархан Уул аймгийн Шарын гол сумын Соёлын төвийн 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 40 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 95.0 хувиар тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	95,550,604.41	106,386,476.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө		
3121	төгрөг		
31211	Төрийн сангийн харилцах		
33	АВЛАГА	3,134,514.41	1,754,400.00
332	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	3,134,514.41	1,754,400.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	92,416,090.00	104,632,076.00
354	Хангамжийн материал	92,416,090.00	104,632,076.00
35410	Бичиг хэргийн материал	175,998.00	
35420	Аж ахуйн материал	83,480,092.00	104,632,076.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	-
3545	Барилгын засварын материал	8,760,000.00	-
36	НӨӨЦ БАРАА		
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	780,903,516.25	723,710,101.70
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	780,903,516.25	723,710,101.70
392	Биет хөрөнгө	775,396,516.25	718,503,101.70
39201	Барилга, байгууламж орон сууц	854,509,381.01	854,509,381.01
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(225,835,980.59)	(272,278,586.15)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл		
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	134,207,390.00	122,063,570.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(37,589,320.41)	(39,137,693.59)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	65,188,914.10	70,777,332.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(36,785,270.95)	(39,445,116.37)
39209	Зам гүүрийн барилга байгууламж	298,205.55	
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(205,016.46)	
39217	Ном	21,608,214.00	22,014,214.00
393	Биет бус хөрөнгө	5,507,000.00	5,207,000.00
39301	Программ хангамж	2,744,300.00	2,624,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,669,300.00)	(1,849,300.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	4,432,000.00	4,432,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	876,454,120.66	830,096,577.70
41	Нийт өр төлбөр		12,601,700.00
413	Өглөг		12,601,700.00
4136	бусад өглөг		12,601,700.00
41362	хувь хүмүүст төлөх өглөг		12,601,700.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	876,454,120.66	817,494,877.70
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	876,454,120.66	817,494,877.70
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	103,614,645.49	103,614,645.49
51101	Өмч: - төрийн	103,614,645.49	103,614,645.49
512	Хуримтлагдсан үр дүн	85,477,589.87	32,496,552.46
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	85,477,589.87	91,455,795.42
51220	Тайлант үеийн үр дүн		(58,959,242.96)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	687,361,885.30	681,383,679.75
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	876,454,120.66	830,096,577.70

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	464,372,243.85	387,894,052.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	46,723,818.00	65,913,552.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	46,723,818.00	65,913,552.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	10,000,000.00	
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	27,989,318.00	9,127,752.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	-	19,862,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	18,734,500.00	36,923,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	417,648,425.85	321,980,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	353,163,425.85	246,382,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	353,163,425.85	246,382,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	64,485,000.00	75,598,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /Орон нутгийн төсөвт байгууллага/	64,485,000.00	75,598,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	-	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	-	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	438,198,605.37	446,797,381.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	438,198,605.37	446,797,381.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	349,307,153.62	412,959,662.91
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	200,699,458.76	193,236,512.36
210101	Үндсэн цалин	127,984,853.11	123,920,281.21
210102	Нэмэгдэл	56,806,822.59	64,705,531.15
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	355,000.00	
210104	Урамшуулал	15,552,783.06	4,610,700.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,312,243.83	23,593,428.77
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,570,724.24	15,980,119.94
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,793,165.17	1,122,173.85
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,120,473.33	745,428.89
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	863,682.57	457,452.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,964,198.52	5,288,253.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,334,700.65	65,370,204.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,415,742.06	2,430,391.34
210302	Түлш, халаалт	43,695,321.38	60,674,792.08
210303	Цэвэр, бохир ус	2,223,637.21	2,265,021.18
210304	байрны түрээс	-	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,260,847.33	21,039,214.00
210401	Бичиг хэрэг	666,900.00	271,598.00

210402	Тээвэр, шатахуун	998,700.00	300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,333,933.33	1,144,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,956,020.00	6,123,903.00
210407	Ажахуйн материал худалдан авах зардал	3,305,294.00	
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	13,029,713.00
2105	Нормативт зардал	-	-
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		-
210502	Хоол, хүнс		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,730,900.00	17,980,450.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	416,700.00	
210604	Урсгал засвар	13,314,200.00	17,980,450.00
2107	Томилолт , зочны зардал	1,290,000.00	170,000.00
210702	Дотоод алеан томилолт	1,290,000.00	170,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,709,900.00	2,858,020.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,678,200.00	2,663,700.00
210802	Аудит , баталгаажуулалт , зэрэглэл тогтоох	150,000.00	150,000.00
210806	мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	810,000.00	
210807	Газрын төлбөр	71,700.00	44,320.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,259,103.05	88,881,833.18
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,567,400.00	20,281,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	40,691,703.05	68,599,933.18
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	88,891,451.75	33,837,718.68
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21,672,200.00	875,500.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	6,391,700.00	875,500.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	14,556,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	724,500.00	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	67,219,251.75	32,962,218.68
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	67,219,251.75	32,962,218.68
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	26,173,638.48	(58,903,329.59)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	55,913.37
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал -Үндсэн хөрөнгө		55,913.37
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН	-	
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	26,173,638.48	(58,959,242.96)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	436,382,925.85	358,904,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	18,734,500.00	36,923,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	18,734,500.00	36,923,800.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	18,734,500.00	36,923,800.00
13	ТУСЛАМЖ САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	417,648,425.85	321,980,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	353,163,425.85	246,382,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	353,163,425.85	246,382,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	64,485,000.00	75,598,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	64,485,000.00	75,598,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	427,192,680.18	356,569,620.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	427,192,680.18	356,569,620.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	338,095,449.08	322,731,901.32
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал	200,699,456.70	193,236,512.36
210101	Үндсэн цалин	127,984,852.11	123,920,281.21
210102	Нэмэгдэл	56,806,822.59	64,705,531.15
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	355,000.00	
210104	Урамшуулал	15,552,782.00	4,610,700.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	-
2102	Ажил олгогчийн нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	25,792,360.40	22,213,314.36
210201	Тэтгэврийн даатгалын	17,950,839.71	16,371,971.99
210202	Тэтгэмжийн даатгалын	1,793,165.17	1,246,481.75
210203	ҮОМШӨ-ий даатгалын	1,220,474.33	831,752.34
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын	863,682.57	481,521.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын	3,964,198.62	3,281,586.70
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,334,700.65	65,370,204.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,415,742.06	2,430,391.34
210302	Түлш, халаалт	43,695,321.38	60,674,792.08
210303	Цэвэр, бохир ус	2,223,637.21	2,265,021.18
2104	Хангамж, бараа материал	4,037,100.00	2,047,200.00
210401	Бичиг хэргийн зардал	528,900.00	282,600.00
210402	Тээвэр , шатахуун	998,700.00	300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,500,000.00	1,144,000.00
210405	Хог хаягдал	500,000.00	
210406	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйл	509,500.00	320,600.00
2105	Нормативт зардал	500,000.00	0.00
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэлийн зардал	500,000.00	
2106	Эд хогшил урсгал засвар	21,000,000.00	10,227,250.00
210601	багаж тенхик хэрэгсэл	5,000,000.00	-

210604	Урсгал засвар	16,000,000.00	10,227,250.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,290,000.00	170,000.00
210702	Дотоодын томилолт	1,290,000.00	170,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажлын, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	24,623,131.33	3,008,020.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажлын, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	23,606,131.33	2,813,700.00
210802	Аудит баталгаажуулалт , зэрэглэл тогтоох	150,000.00	150,000.00
210806	мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	810,000.00	
210807	Газрын төлбөр	57,000.00	44,320.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,818,700.00	26,459,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,818,700.00	26,459,400.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	89,097,231.10	33,837,718.68
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,336,000.00	
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	6,391,700.00	875,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал		
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	14,556,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	780,000.00	
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт шилжүүлэг	67,219,231.75	32,962,218.68
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	67,219,231.75	32,962,218.68
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	150,299.35	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	150,299.35	
22	Хөрөнгийн зардал	18,058,800.00	2,334,680.00
2220	Дотоод эх үүсвэрээр	18,058,800.00	2,334,680.00
222001	тоног төхөөрөмж	17,044,500.00	2,334,680.00
223001	Бусад хөрөнгө	1,014,300.00	
3	Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	9,190,245.67	2,334,680.00
4	Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн орлогын дүн		
5	Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн зарлагын дүн	18,058,800.00	2,334,680.00
22	Хөрөнгийн зардал	18,058,800.00	2,334,680.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	18,058,800.00	2,334,680.00
223001	Бусад хөрөнгө		
6	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ		
7	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
8	Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	103,614,645.49	687,361,885.30	51,751,850.74	842,728,381.53
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				-
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
C07	Тайлант үеийн үр дүн			33,725,739.13	33,725,739.13
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	103,614,645.49	687,361,885.30	85,477,589.87	876,454,120.66
D01	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			5,978,205.55	5,978,205.55
D02	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
D03	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		(5,978,205.55)		(5,978,205.55)
D04	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				-
D05	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
D06	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				-
D07	Тайлант үеийн үр дүн			(58,959,242.96)	(58,959,242.96)
D08	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	103,614,645.49	681,383,679.75	26,518,346.91	817,494,877.70

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	369,569,900.00	358,904,300.00	(10,665,600.00)	97.11
21	Урсгал зардлын дүн	369,569,900.00	358,904,300.00	(10,665,600.00)	97.11
210	Бараа үйлчилгээний зардал	362,694,900.00	325,066,581.32	(37,628,318.68)	89.63
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	210,449,100.00	193,236,512.36	(17,212,587.64)	91.82
210101	Үндсэн цалин	125,624,000.00	123920281.21	(1,703,718.79)	98.64
210102	Нэмэгдэл	69,093,700.00	64705531.15	(4,388,168.85)	93.65
210104	Урамшуулал	15,731,400.00	4610700.00	(11,120,700.00)	29.31
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,306,200.00	22,213,314.36	(4,092,885.64)	84.44
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,919,300.00	16371971.99	(1,547,328.01)	91.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,096,700.00	1246481.75	(850,218.25)	59.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,048,400.00	831752.34	(216,647.66)	79.34
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,048,400.00	481521.58	(566,878.42)	45.93
210205	ЭМД-ын хураамж	4,193,400.00	3281586.70	(911,813.30)	78.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,893,000.00	65,370,204.60	(5,522,795.40)	92.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,496,500.00	2430391.34	(1,066,108.66)	69.51
210302	Түлш, халаалт	65,713,200.00	60674792.08	(5,038,407.92)	92.33
210303	Цэвэр, бохир ус	1,683,300.00	2265021.18	581,721.18	134.56
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,310,200.00	2,047,200.00	(263,000.00)	
210401	Бичиг хэрэг	360,000.00	282600.00	(77,400.00)	
210402	Тээвэр шатахуун	800,000.00	300000.00	(500,000.00)	
210403	Шуудан холбоо	900,000.00	1,144,000.00	244,000.00	
210406	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйл	250,200.00	320,600.00	70,400.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,562,900.00	12,561,930.00	(1,000,970.00)	92.62
210601	Багаж хэрэгсэл	3,334,700.00	2,334,680.00	(1,000,020.00)	
210604	Урсгал засвар	10,228,200.00	10,227,250.00	(950.00)	99.99
2107	Томиллолт, зочны зардал	750,000.00	170,000.00	(580,000.00)	
210702	Дотоод томиллолт	750,000.00	170,000.00	(580,000.00)	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр	11,957,000.00	3,008,020.00	(8,948,980.00)	25.16

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,750,000.00	2,813,700.00	(8,936,300.00)	
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.00	150,000.00	-	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0.00		-	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.00		-	
210805	тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00		-	
210807	Газрын төлбөр	57,000.00	44,320.00		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,466,500.00	26,459,400.00	(7,100.00)	99.97
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,466,500.00	26,459,400.00	(7,100.00)	99.97
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,875,000.00	33,837,718.68	26,962,718.68	492.18
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,875,000.00	875,500.00	(5,999,500.00)	12.73
213204	ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж урамшуулал	2,875,000.00	875,500.00	(1,999,500.00)	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	4,000,000.00		(4,000,000.00)	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	32,962,218.68	32,962,218.68	
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		32,962,218.68	32,962,218.68	
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	369,569,900.00	358,904,300.00	(10,665,600.00)	97.11
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	30,715,000.00	36,923,800.00	6,208,800.00	
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	257,733,700.00	246,382,500.00	(11,351,200.00)	95.60
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	81,121,200.00	75,598,000.00	(5,523,200.00)	93.19
132001	Орон нутгийн төсвөөс	81,121,200.00	75,598,000.00	(5,523,200.00)	93.19
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00	-	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00	-	
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			-	
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-	-	
1	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ				
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00
3	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23.00	23.00	-	100.00
	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
	Гүйцэтгэх ажилтан	7.00	7.00	-	100.00
	Үйлчлэх ажилтан	14.00	14.00	-	100.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 3,554.1 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрсэн тул төсвийг хохиролгүй болгох 753.1 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 2,801.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

Төлбөрийн акт

5.1.1 Илрүүлэлт: Тайлант онд тус соёлын төвийн даргын 2025 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрийн Б/12 тушаалаар жижүүр Отгонсүхийн Мягмарсүрэнг ажлаас чөлөөлсөн байхад 7 дугаар сард 753.1 мянган төгрөгийн цалин олгож, төсвийг арвилан хэмнэлтгүй зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д *“Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”*, 16.5.2-т *“Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих”*, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д *“Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”*, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4-т *“Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах”* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав.

1. Авлагын данстай холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт

Номын санч Чойжилсүрэн овогтой Тамир нь ажил хүлээлцэх үе дутсан 225 ширхэг номны тооцоо 2,801.0 мянган төгрөгийг барагдуулахаар холбогдох байгууллагад өгч шийдвэрлүүлэн данс бүртгэлээс хасаж бүртгэх. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.2-д эд хөрөнгө хариуцагч болон эд хөрөнгийн тооцоотой холбоотой ажилтан солигдох үед авлагыг барагдуулах арга хэмжээ авч, барагдахгүй авлагыг эрх бүхий байгууллагаар шийдвэрлүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажиллах *“Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”*, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д *“Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”*, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д *“Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.2-д эд хөрөнгө хариуцагч болон эд хөрөнгийн тооцоотой холбоотой ажилтан солигдох үед авлагыг барагдуулах арга хэмжээ авч, барагдахгүй авлагыг эрх бүхий байгууллагаар шийдвэрлүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажиллах *“Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг*

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/

аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д заасныг баримтлан, эд хөрөнгө хариуцагч болон эд хөрөнгийн тооцоотой холбоотой ажилтан солигдох үед авлагыг барагдуулах арга хэмжээ авч, барагдахгүй авлагыг эрх бүхий байгууллагаар шийдвэрлүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажиллах

Тайлангийн 4.4.2 дахь хэсэгт дурдсан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5²-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймгийн Төрийн аудитын газарт 2026 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

² Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тайлант онд тус соёлын төвийн даргын 2025 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрийн Б/12 тушаалаар жижүүр Отгонсүхийн Мягмарсүрэнг ажлаас чөлөөлсөн байхад 7 дугаар сард 753.1 мянган төгрөгийн цалин олгож, төсвийг арвилан хэмнэлтгүй зарцуулсан байна.	1	753.1	1	753.1	-	-	-	-	-	-	-	-
Номын санч Чойжилсүрэн овогтой Тамир нь ажил хүлээлцэх үед дутсан 225 ширхэг номны тооцоог барагдуулахаар холбогдох байгууллагад өгч шийдвэрлүүлэн данс бүртгэлээс хасаж бүртгэх.	1	2,801.0					1	2,801.0				
Дүн	2	3,554.1	1	753.1	-	-	1	2,801.0	-	-	-	-

